

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 102/11
V Lucemburku dne 4. října 2011

Rozsudek ve věcech C-403/08 a C-429/08
Football Association Premier League a další v. QC Leisure a další
Karen Murphy v. Media Protection Services Ltd

Systém licencí k přenosu fotbalových utkání, který vysílatelům uděluje územní exkluzivitu pro určitý členský stát a divákům zakazuje sledovat tato vysílání s dekódovací kartou v jiných členských státech, je v rozporu s unijním právem

Projekce vysílání fotbalových utkání obsahujících chráněná díla v restauračním zařízení vyžaduje povolení autora těchto děl.

Football Association Premier League (dále jen „FAPL“) spravuje Premier League, přední profesionální fotbalovou soutěž v Anglii, a uvádí na trh vysílací práva na utkání této soutěže. FAPL uděluje vysílatelům v otevřeném výběrovém řízení výhradní vysílací právo k přímému přenosu utkání Premier League pro jednotlivá území. A vzhledem k tomu, že teritoriální základ zpravidla odpovídá jedinému členskému státu, mohou diváci sledovat pouze utkání vysílaná vysílateli, kteří jsou usazeni v členském státě, kde mají bydliště.

S cílem chránit takovou územní exkluzivitu a znemožnit přijímat vysílání veřejnosti mimo území dotyčného členského státu se každý vysílatel v licenční smlouvě uzavřené s FAPL zavazuje, že zakóduje svůj satelitní signál a takto zakódovaný je bude prostřednictvím družice přenášet pouze předplatitelům na území, které mu bylo přiděleno. Licenční smlouva tak vysílatelům zakazuje dodávat dekódovací karty osobám, které mají zájem sledovat jejich vysílání mimo území členského státu, pro který je licence udělena.

Spory, které jsou základem projednávaných věcí, se týkají pokusů o obcházení této exkluzivity. Některá restaurační zařízení na území Spojeného království totiž začala pro přístup k utkáním Premier League používat zahraniční dekódovací karty dodávané řeckým vysílatelům předplatitelům s bydlištěm v Řecku. U některého z distributorů si pořídila dekodér a dekódovací karty za výhodnější ceny, než jsou ceny společnosti Sky, která je držitelem vysílacích práv na území Spojeného království.

Vzhledem k tomu, že FAPL má za to, že taková činnost narušuje exkluzivitu vysílacích práv a ohrožuje jejich hodnotu, domáhá se ukončení této činnosti soudní cestou. První věc (C-403/08) se týká občanskoprávní žaloby podané FAPL proti restauračním zařízením promítajícím utkání Premier League za pomoci řeckých dekódovacích karet a proti osobám, které takové dekódovací karty těmto restauračním zařízením dodávají. Základem druhé věci (C-429/08) je trestní řízení proti Karen Murphy, která je vlastníkem pohostinského zařízení, ve kterém byla promítána utkání Premier League za pomoci řecké dekódovací karty. V těchto dvou věcech High Court (Spojené království) položil Soudnímu dvoru několik otázek týkajících se výkladu unijního práva.

V rozsudku vydaném dnešního dne Soudní dvůr konstatoval, že **vnitrostátní právní předpisy, které zakazují dovoz, prodej nebo používání zahraničních dekódovacích karet, jsou v rozporu s volným pohybem služeb a nelze je odůvodnit** s ohledem na cíl chránit práva duševního vlastnictví ani cílem podporovat přítomnost veřejnosti na fotbalových stadionech.

Pokud jde o možnost odůvodnit toto omezení s ohledem na cíl chránit práva duševního vlastnictví, Soudní dvůr uvedl, že FAPL se nemůže dovolávat autorského práva k utkáním Premier League, neboť tato sportovní utkání nelze považovat za autorův vlastní duševní výtvar, a tudíž za „dílo“ ve smyslu autorského práva v Unii.

Dále i kdyby vnitrostátní právo poskytovalo sportovním utkáním srovnatelnou ochranu, což by bylo v zásadě slučitelné s unijním právem, zákaz používat zahraniční dekódovací karty by překračoval meze toho, co je nezbytné k zajištění přiměřené odměny majitelům příslušných práv.

Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že pro výpočet takové přiměřené odměny lze zohlednit skutečný počet diváků a potenciální počet diváků ve vysílacím členském státě i ve všech ostatních členských státech, ve kterých lze pořady přijímat, a že tak není nutné omezovat volný pohyb služeb uvnitř Unie. Soudní dvůr dále uvedl, že úhrada vyšší částky televizními stanicemi za účelem zajištění absolutní územní exkluzivity překračuje meze toho, co je nezbytné k zajištění přiměřené odměny majitelům, protože taková praxe může vést k umělým cenovým rozdílům mezi rozdělenými vnitrostátními trhy. Toto rozdělení trhů a umělé cenové rozdíly jsou přitom neslučitelné se základním cílem Smlouvy, jímž je dosažení vnitřního trhu.

Z obdobných důvodů je systém výhradních licencí v rozporu i s unijním právem v oblasti hospodářské soutěže, jestliže licenční smlouvy zakazují dodávat zahraniční dekódovací karty divákům, kteří mají zájem sledovat vysílání mimo území členského státu, pro který je licence udělena.

Je sice pravda, že unijní právo v oblasti hospodářské soutěže v zásadě nebrání tomu, aby majitel práv mohl udělit jedinému držiteli licence výhradní právo vysílat předmět ochrany prostřednictvím družice po stanovenou dobu z jediného vysílacího členského státu nebo z více vysílacích členských států. Licenční smlouvy však nesmí vysílatelům zakazovat veškeré přeshraniční poskytování služeb souvisejících s dotýcnými sportovními utkáními, protože taková smlouva by umožnila udělit jednotlivým vysílatelům absolutní územní exkluzivitu pro oblast pokrytou jejich licencemi, vyloučila by tak veškerou hospodářskou soutěž různých vysílatelů v oblasti uvedených služeb a oddělila vnitrostátní trhy podle vnitrostátních hranic.

Co se konečně týče otázek položených k výkladu směrnice o autorském právu¹, Soudní dvůr úvodem zdůraznil, že pouze zahajovací videosekvence, hymna Premier League, sestřihy nejvýznamnějších okamžiků dřívějších utkání Premier League a některé grafické prvky mohou být považovány za „díla“, a jsou tak chráněny autorským právem. Samotná utkání nejsou naproti tomu díly, na která by se taková ochrana vztahovala.

Soudní dvůr však rozhodl, že **zprostředkování pořadů obsahujících tato chráněná díla, jako jsou zahajovací videosekvence nebo hymna Premier League, v restauračním zařízení představuje „sdělování veřejnosti“** ve smyslu směrnice o autorském právu, **které vyžaduje povolení od autora děl.** Když totiž restaurační zařízení šíří tato díla svým zákazníkům, díla jsou zprostředkována nové veřejnosti, kterou autoři nebrali v potaz při udělení povolení k rozhlasovému či televiznímu vysílání svých děl.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na Europe by Satellite ☎ (+32) 2 2964106

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).